

Rakvičský Zpravodaj

č. 2 / 1993

vydává obecní rada v Rakvicích

Rakvičané na slovíčko ...

Motto:

*"Vyletěla chvojka borová
pod věží červení,
ze třech kmenů zatesaná,
pantlama vázaná.
Veselo volá do kraje -
hody budú, v Rakvicích hody budú."*

Tyto verše napsal v očekávání hodů Zdeněk Pohl, náš ctitel folklóru a sám aktivní muzikant. Jenže - v posledních letech vždycky trneme, zda se najde pořadatel a mladí lidé v krojích, aby hody nebyly pouhou taneční zábavou a aby vůbec byly.

Hody trvají od nepaměti. Už v Písni veselé chudiny z 15. století se zpívá o hodech. Na závěr sklizně se pořádalo pohoštění jako díkůvzdání za úrodu a jeho původ se hledal v přízni božstev. Ve středověku byly jejich společným rysem dva prameny. Jednak to byla společná práce a vzájemná pomoc hospodáře o on jim připravil pohoštění. Tak to bylo na jednotlivých hospodářstvích a po sklizni i společné pohoštění obecní.

V 17. až 19. století se termín hodů postupně spojoval s patronem místního kostela. Někde se proto hody rozdělily na dva termíny. Kromě dosavadních přibýly ještě jedny, věnované kostelnímu patronu. Proto máme v Rakvicích hody na sv. Jana Křtitele a hody kateřinské. Někde se hodům říká posvícení, což vzniklo od posvěcení kostela.

Zrní z posledního snopu bylo posvěceno v kostele, přidávalo se k osivu a o štědrovečerní večeři se dávalo pod stůl. Posvěcování osiva mělo být ochranou proti škůdcům.

V době josefinské se pořádání hodů ujednotilo na polovinu října a říkalo se jim císařské hody. V průběhu 19. století se postupně ustálily dnešní tradiční termíny.

Slavit hody bylo v minulosti povinné, protože se věřilo, že to umožňuje dobrou úrodu příští. Lid to zvláště vítal pro dostatek jídla a pití, což v průběhu roku nebývalo. Úředně bylo pohoštění hostů omezeno na tři dny. Odtud vzniklo přísloví, že ryba a host na třetí den smrdí. Kdo zůstal déle, byl zavřen do šatlavy a nebo postupně vyvezen za hranice obce.

Dříve hody připoutávaly pacholky, podruhy a děvečky k panství a hospodářství. Dnes plní jiné poslání. Slouží k uchovávání jednoty obyvatelstva, rodinných a příbuzenských vazeb a uchování místních tradic. I dnes potřebujeme zdravou hrdost na sounáležitost, úspěch a úpravnost obce. Hody jsou obrazem toho, co dědina a její představitelé dokážou. Šíří se jimi povědomí dobré reprezentace Rakvic. Jistě by nás potěšilo, kdybychom si zase mohli s čistým svědomím, kohokoliv pozvat. Určitě to tak jednou bude, ale má to jednu podmínku. Budeme k tomu muset každý hodně přispět ...

R. Obhlídal

Naše obec v současných podmínkách

Obsahu těchto řádků by spíše odpovídal nadpis Naše obce v současných podmínkách. V jakém postavení se obce nacházejí a jakou cestou by chtěly jít dál?

System, který je doposud zaveden vyhovuje vládě a státním občanům, však vůbec nevyhovuje místním správcům a je předmětem tvrdé kritiky měst a obcí, které dopad současného stavu pociťují nejvíce. Uspořádání článků obec - okresní úřad - vláda, nespĺňuje podle drtivé většiny zást. obcí jejich představy.

Pokud jde o prosazení nebo obhájení potřebných záměrů, a to se týká dotační politiky, jsou ponechány jednotlivé obce a místa samy sobě. Při nezájmu současné státní správy o řešení určitého problému, který je z širšího hlediska méně aktuální, ale pro dané místo a obec otázkou doslova životní, není naděje na prosazení a realizaci. Dále chybí finanční systém, který by umožnil obcím realizaci akcí potřebných např. pro oblast životního prostředí. Reakce na tento neutěšený stav je přirozená. Na všech setkáních a jednáních zástupců obcí a měst zaznívají požadavky na sdružování obcí do uskupení, které by představovaly větší váhu při jednání s vládou a státními institucemi a byly bohužel někdy i soupeřem, a to tak významným, že ho nelze nerespektovat.

Do konkrétnější podoby se začíná utvářet založený svaz měst a obcí, jehož jsou také Rakvice členem. Tento svaz chce hájit zájmy měst a obcí v širším celostátním rozsahu v zásadních věcech. Budeme od něj požadovat, aby tyto zájmy hájil se vší tvrdostí. Skutečnosti nás již dostatečně poučily, že nekompromisnost bude na místě. Je totiž nejvyšší čas, vzhledem k tomu, do jakého existenčního stavu se obce dostaly (financování škol atd.).

Dále je snahou obcí vytvářet regionální organizace - uskupení obcí a měst, které mají společné zájmy historické, podnikatelské a etnické. Např. region "SLOVÁCKO", zahrnující oblast SLOVÁCKA a PODLUŽÍ. Tato organizace, která se formuje, zahrnuje dosti rozsáhlé teritorium.

Její konečná koncepce bude po skončeném státoprávním uspořádání. Každopádně zde vystupuje motiv rozvoje rázovité oblasti moravského Slovácka, a to jak jeho hospodářského, kulturního a životního prostředí, krajiny, folkloru a hlavně, co je nejdůležitější - snaha o založení banky pro rozvoj Slovácka, která by umožnila obcím rozvoj a finanční pomoc za přijatelných podmínek. Dále umožní jednání se zahraničními partnery přímým jednáním a účastí s minimálním zasahováním státní správy, která svými byrokratickými praktikami spíše toto brzdí než umožňuje. V tomto regionálním uskupení jsme účastni jako zájemci o členství po uskutečnění stat. uspořádání. Je tomu tak asi 2/3 obcí.

Další regionální organizace je utvořena v rámci chráněné krajinné oblasti "Pálava", která zahrnuje také Lednicko-valtický areál. Jsme jejím členem. Tato organizace, zahrnující 16 obcí, má za cíl vytvoření tohoto "REGIONU - CHKO", jako právnické osoby, vypracování studií a vytypování specifických lokalit, umožňujících únosnou turistiku a podnikatelský rozvoj, zvláště pro malé a střední obce, prosazování aktivit a záměrů majících charakter služeb. Toto vše bude umožňovat rozvoj regionu včetně zahraniční účasti a konečně hájení a prosazování zájmů uvedené oblasti při jednání se státem a mezinárodními organizacemi. Je zde šance pro získání finančních zdrojů včetně zahraničních. Je to pořádek a příprava, která bude zúročena v naší obci hlavně v budoucnosti.

František Zach, starosta

Proměny

Habáni v Rakvicích

(Dokončení)

Hlavním pramenem poznání života habánů jsou kroniky, které byly psány už od samých počátků hnutí, t.j. od roku 1524. Nejvýznamnější je Kronika anabaptistů (chronicon anabaptistavum), jejímž pisatelem byl Ambrosius Resch, který zemřel 1592 v Šakvicích. Pramenem poznání života i kultury habánů byly i statuty - pořádky, které určovaly způsob jejich života. Těchto pořádků je více, z nichž většina se týká práce hmcířů a džbánkařů, obuvníků, mlynářů, kupců, krejčích, výchovy dětí, svateb volení biskupů, vylučování provinilců z obce habánů apod. V kronikách je věnováno nejméně pozornosti zemědělským obcím.

Když habáni přišli do Rakvic, vytvořili stejně jako všude jinde samostatnou, od místní politické obce nezávislou jednotku - samostatný dvůr (obec). V čele dvora stál duchovní nazývaný "služebník slova". Po jeho boku stáli hospodářští správcové jednotlivých úseků, kteří se starali o materiální potřeby dvora. Nikdo z členů obce habánů nesměl vlastnit osobní majetek. Nově vstupující členové měli povinnost přinést do dvora všechn svůj majetek a věnovat jej dvoru (obci). Vystupoval-li člen z habánského společenství, majetek se mu nevracel. Oděv dostávali všichni ze skladu dvora. Kdo chtěl oděv, musel prokázat, že se už nedá opravit. Stravu a jídlo dostávali habáni ve společné kuchyni čtyřikrát denně. Muži i ženy seděli zvlášť, kuchyňský pořádek určoval, kdy a při jaké příležitosti jaké jídlo má dostat, kolikrát týdně kdo dostane maso nebo pivo, či víno anebo jiný nápoj. Je zaznamenáno, že od roku 1558 platil i pro rakvické habány kuchyňský pořádek vypracovaný na Nových Mlýnech. Podle tohoto pořádku se strava připravovala pro personál pozůstávající z hospodyně, kuchařek, myček nádobí, roznašečů jídel dalších pomocníků. Tímto kuchyňským pořádkem bylo určeno, kdo kde má při podávání jídel sedět. Podle něho muži sedávali na jedné straně jídelny, ženy na druhé straně. Mládež (stolová družina) sedávala u zvláštního stolu. Šestinedělky s dětmi jedly zvlášť.

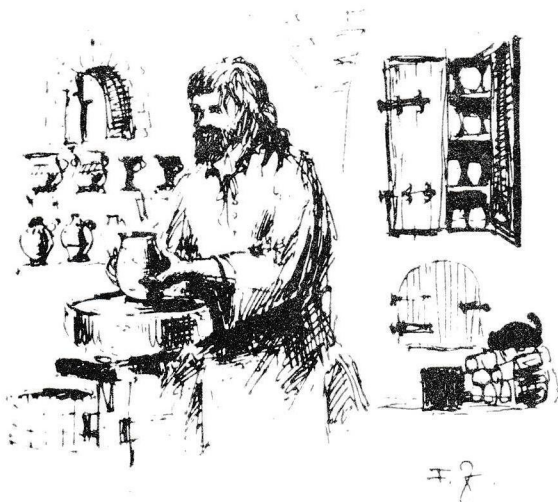
Kuchyňský pořádek určoval nárok na jídlo a jeho skladbu, zejména podávání masa se určovalo podle toho, jakou kdo obtížnou práci konal. Těžce pracujícím mužům stanovil uvedený pořádek druhy nápojů a kolikrát smí jim být podáváno. Společná jídelna byla v domě dnešní popisné číslo 12.

Výchova dětí byla věcí společenstva habánů. Děti do 6 let byly ve zvláštní školce, kterou vedla správkyně. Měly vychovatelku a uklízečky. V 6 letech přecházely děti do "velké školy", kde je učitel učil. Po vyučování je měly na starosti vychovatelky. Ve věku, kdy děti byly schopny samostatné práce, byly zapojovány do práce v zemědělském hospodářství nebo se učily řemeslné práci. Také pro uzavírání manželství byla vydána pravidla. Tato se neuzavírala podle svobodné volby. Občan, který se chtěl oženit, musel svůj úmysl přednést správci, který při nejbližší celoobecní schůzi přivedl tři nevěsty, ze kterých měl možnost si vybrat tu, která se mu líbila. Při svatbě seděl ženich i nevěsta zvlášť.

Novorozenci byli s matkami jen po dobu kojení, nejdéle však do dvou let. Potom je rodiče odevzdávali do "malé školy", kde je vychovávaly školské sestry. Ty se staraly o jejich stravu a pečovaly i o ně. Tyto děti spávaly ve zvláštních místnostech pod dozorem školské sestry. I pro tuto péči byly vydány předpisy, které určovaly, kolikrát mají dostat děti jídlo, kdy se mají koupat apod. Tato péče trvala do pátého u slabších dětí do 6. roku věku. Když děti dosáhly uvedeného věku, přešly do "velké školy". Školskou výchovu tu vedl školský mistr, který je naučil číst a psát a zejména věnoval péči mravní výchově. Děti zůstaly v péči mistra do té doby, než se naučí pracovat.

Habánské obce tvořili jednu společnou novokřtěnskou obec, v jejímž čele stál biskup. Tento měl k dispozici sbor rádců, kterými byli duchovní vedoucí jednotlivých habánských dvorů. Habánské komunity měly ve zdejší kraji sídlo biskupa na Nových Mlýnech.

Habáni v Rakvicích věnovali se především zemědělství. Měli tu rozsáhlý chov hovězího dobytka a ovcí.

Koně bylo používáno v omezenější míře. Věnovali se také vinohradnictví. Pracovali i na vinicích vrchnosti. Z řemesel to byli kováři, sedláři, bednáři, koláři. Hrnčířské řemeslo nebylo v Rakvicích provozováno, anebo jen ojediněle. Bylo však provozováno cihlářské řemeslo. Habáni měli v Rakvicích svoji cihelnu. Tato se nacházela v místech, kde jsou dnes zahrady za domy č. 106 až 98. Rozloha čerpání cihlářské hlíny činila více než 15 tisíc čtverečních metrů. Byla také objevena menší cihlářská pec v humnech domu č. 142 při zemních úpravách těchto prostor, ovšem již zborcená. Je třeba uvést, že v areálu havního dvora byla větší kovárna, která se dochovala až do 20. let tohoto století. Stála na místě dnešní hasičské zbrojnice. Dílny jiných řemesel ani jejich zbytky se nedochovaly.

Na polích, zahradách a vinicích pracovali jak muži, tak i ženy. Pokud ženy nepracovaly na polích, nebo jim nebyly svěřeny jiné úkoly u habánského dvora, věnovaly se také předení. V Rakvicích předly ženy především ovčí vlnu a konopí. Konopí však nebylo pěstováno v Rakvicích. Dodávala je vrchnost.

Habáni v Rakvicích bydleli v jednotlivých domech postavených kolem hlavního dvora. Rodina však byla neoddelitelnou součástí celého společenství a jednotliví členové se plně řídili pravidly danými obcí habánů.

Všichni pracující habáni se podíleli na zisku dvora. Zisk plynul především z prodeje zemědělských plodin, z prodeje skotu, ovcí, prasat, z prodeje přediva. Zisk se rozděloval pracovníkům podle zásluhy.

Habáni nebyli povinni robotovat. Proto odváděli daň z majetku. Tato daň byla poměrně vysoká. Nebyli s ní spokojeni a domáhali se její úpravy. V roce 1588 zemský hejtman, jímž byl Bedřich ze Žerotína s habány dohodl, že budou platit daň z celého majetku dvora, u něhož byla společná kuchyně. Tato daň činila 12 zlatých ročně.

V roce 1594 byla tato daň zvýšena na 20 florenů (v českých zemích byla označována jako dukát = zlatý). V dalším roce činila tato daň 30 zlatých (florenů) a v roce 1599 činila už 40 zlatých, v roce 1601 60 zlatých a 1602 100 zlatých. Po přechodném snížení daně na 80 zlatých z majetku dvora činila v letech 1606 - 1608 tato daň 100 zlatých. V dalších letech byla výše daně měněna nahoru a dolů, aby v roce 1619 dosáhla výše 150 zlatých ročně. Vedle této daně byla zavedena daň z hlavy - osobní daň. Tuto daň nejdříve platili habáni starší 20 let. Postupně byl tento věk snižován, až konečně byla daň placena za každou osobu mužského i ženského pohlaví ve věku od 10 let. V roce 1575 činila tato daň z hlavy 4 groše, rok na to 5 grošů. Později pak činila 15 grošů na osobu.

Daně vybírali pracovníci vrchností zvaní berníci. Sněmovními nálezy bylo stanoveno, že nebude-li daň placena, má být bez otálení odňato nebo prodáno tolik skotu, bravu, ovcí nebo i polí, co bude na zaplacení daní zapotřebí. Kdyby se habáni zpěchovali daně platit, mají být ze země "bez milosrdenství" vyhnáni.

I ze stále se zvyšujících daní je patrné, že tlak na habány sílil. Již v roce 1567 žádal císař Maxmilián na zem. sněmu morav., aby byli vyhnáni habáni ze země. Přes sílicí tlak z císařského dvora chránila šlechta habány s odůvodněním, že je v zemi nedostatek řemeslníků, nádeníků a čeledínů a žádali císaře Maxmiliána, poněvadž jsou habáni dělníci, aby je na Moravě nechal. Ten to dvolil, aby ještě rok zůstali. Bylo proto od jejich pronásledování upuštěno. Spokračující protireformaci docházelo k opětovnému tlaku na habány. Tito žili pokojně vedle ostatního obyvatelstva. Soužití habánů bylo přetrženo v roce . Při vpádu uherských vojsk Štěpána Bočkaje. Jeho vpády na Moravu měly za cíl zastrašit obyvatelstvo jižní Moravy a přimět moravskou šlechtu, aby se připojila k Uhrům proti císaři. Těmito vojsky zpusťované Rakvice byly poměrně brzy nově zbudované a život v nich obnoven. Jen kaple sv. Ondřeje zůstala v troskách. Novokřtenci se během povstání českých stavů dostávali do styku i s vnějším světem, a to zejména prostřednictvím biskupa. Gabriel Betnlen, sedmihradský kníže doporučil moravskému hejtmanu Ladislavu Velenu ze Žerotína, který byl ochráncem habánů, aby byli utiskováni habáni (1620), zejména řemeslníci, vysláni do Sedmihradska a zaručoval jim nejvyšší ochranu. Tito návrh odmítli. V provádění katolické reformace císař Ferdinand II., podněcovaný papežským nunciem Caraffou, nebyl přítelem polovičitých opatření proti habánům. Caraffa v létě 1621 navštívil Vídeň, aby císaře povzbuzoval k rázným krokům. Císař váhal, a to zejména proto, že byl za přátelské služby zavázán ochránci luteránů kurfirstu saskému Janu Jiřímu, který mu pomohl v boji proti českým stavům.

V lednu 1621 vydal zemský sněm moravský zákon, kterým bylo nařízeno, aby byli habáni z Moravy vyhnáni, ještě pozastaven. Ač na vrchnosti byl činěn nátlak, aby habány ze svých statků vypověděl, váhaly s plněním tohoto příkazu a protahovaly vypovídání ze svých statků. Bylo to nejen proto, že habáni byli vrchnostem užiteční. Toto váhání si mohly vrchnosti dovolit jednak proto, že v roce 1621 vedl Betlen Gábor v Uhrách a na Moravě válku proti Ferdinandu II., který, jak už jsem uvedl, se obával tvrdě postupovat proti jinověrcům také proto, že je chránil kurfištr saský Jan Jiří, kterému byl Ferdinand II. zavázán. Císař Ferdinand II. nemínil po roce 1620 habány, kterých bylo v té době asi 20 000, na jižní Moravě dále trpět. Na jeho opětovné přání vydal František kardinál Ditrichštejn 17. září 1622 dekret, kterým bylo uloženo, aby všichni habáni do určité doby byli donuceni se vystěhovat. Přesto však se na jižní Moravě udržely zbytky habánů, protože se jich vrchnosti nerady zbavovaly jako dobrých pracovníků.

Z Rakvic se habáni odstěhovali dne 24. prosince 1622, t. j. na Štědrý den. Směli si vzít jen nejn nutnější věci. O tom, kam se odstěhovali, nebyla ani v dostupné literatuře zmínka.

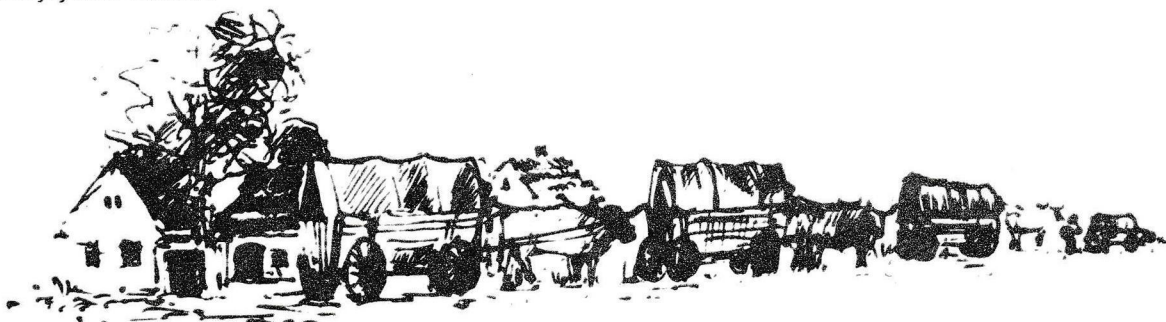
Při pátrání, kam se odstěhovali, se objevila informace, že se usídlili ve Velkých Levárech, kde již před tím byla habánská lokalita a že jsou tam i záznamy a cechovní knihy. Městský úřad ve V. Levárech na můj dotaz sdělil, že všechny písemné doklady a knihy předal Záhorskému muzeu ve Skalici. Dr. Rudolf Irša, historik tohoto muzea na dotazy o rakvických habánech uvedl, že nelze vyloučit možnost, že habánská lokalita ve Velkých Levárech byla v roce 1622 dosídlena habány z Rakvic. Dokládá to tím, že po roce 1622 došlo ke stavebnímu rozvoji velkolevářské habánské lokality pravděpodobně po příchodu nové vlny habánů z Moravy. Nepotvrdil to, ale vyslovil to jako svou domněnku. Dr. Ladislava Šuláková ve své obsáhlé studii o habánech na jižní Moravě uvádí, že habáni z okolí Břeclavi se pravděpodobně přestěhovali do nejbližších slovenských obcí na Záhoří do Brodského, Moravského Jánu, Soboliště, Gbel, Kútů a Katova. Dr. Irša ve svém sdělení také uvedl, že někteří habáni z jižní Moravy se přechodně usídlili v Brodském a pak přišli do Velkých Levár. Rovněž František Kalesný ve svém díle Habáni na Slovensku uvádí, kteří Novokřtenci na Slovensku přijali habánské vyhnance z Moravy. Podle dostupných kronik uvádí např., že mikulovská obec habánů měla své útočiště v Čachticích, vyhnanci z Dambořic se usídlili ve Chtelnici. Habáni z Podivína přešli do Košolné a habáni z Němčic se uchýlili ve Vlčkovacích. Potvrzuje také, že habáni nesměli převést svůj majetek z Moravy. Museli jej tam nechat.

Jak uvádějí znalci habánských kronik, byla habánům, kteří se věnovali zemědělské činnosti, věnována kronikáři poměrně malá pozornost. Proto také se jen těžko sledují životní osudy i habánů věnujících se zemědělství. Přesto se po dlouhém hledání podařilo vypátrat, kam odešli habáni rakvičtí. František Kalesný ve stati "Habáni v Trenčanské stolici" uvádí, že usazení habánů v této stolici souvisí s poslední vlnou stěhování moravských Novokřtenců na Slovensko. Výslovně uvádí, že v dohodě zaznačené v Gyurikovské německy psané habánské kronice se hovoří: "Ty, Gašpar Illesházy z Illesházu, hrabě trenčanského a liptovského kraje, svobodný pán na Trenčíně a Bánovcích, dáváme na známost tímto otevřeným listem před kýmkoliv a jmenovitě před těmi, kterým to vědět přísluší, že jsme bratřům, které nazývají huterskými (huterskými habány byli označováni habáni z Rakvic, Zaječí, Nových Mlýnů atd.), v předcházejícím roce 1622, když byli z Moravy pro svoje náboženství vyhnáni a na našem trenčanském panství z křesťanského soucitění a podle slavných svobod Uherského království námi přijati, poskytli náš dům v Teplicích, jako i náš dvůr v Dubnici na jeden rok za přístřeší až do dalšího vyřešení, za co nás podle smlouvy uspokojili." Dále se v dohodě píše, že hrabě Gašpar Illesházy dal pro ně vybudovat panství, jaké měli před tím na Moravě. Vedle toho jim daroval opuštěný dvůr ležící blízko Soblahova. Souhlasil, aby tyto majetky a obydlí zaplnili jakýmkoliv počtem obyvatelstva, bez ohledu na povolání či budou rolníky, řemeslníky nebo pastýři. Bylo jim dáno právo chovat "dobytek, voly, krávy, ovce, prasata, kozy a podobně mohou habáni chovat v množství jaké pastviny unesou". Je to tedy doklad, kam odešli i rakvičtí habáni.

Poznámka:

Mezi domy, které patřily do skupiny habánských domů, je nutno uvést i dům č. 91 majitel Jaroslav Konečný, v němž se dochovala habánská studna, která je dosud užívána a od níž jsou zachovány části chodeb k sousedním domům.

JUDr. H. Režný

Kronika ročníku 1943

Letos je nám už 50 let a podle tradice jsme 1. května uspořádali společnou oslavu abrahámovin. Chtěli jsme pozvat všechny, kteří se v Rakvicích v našem ročníku narodili, případně, kteří se sem přistěhovali, či s námi chodili do školy, a to i ze Zaječí a Přítluk. Marně jsme po všech pátrali v děravé paměti, až matrika obecního úřadu vydala své zajímavé svědectví. Patříme k nejpočetnějším ročníkům a se třemi dvojčaty držíme rekord. Nemohli jsme uvěřit, že nás bylo celkem 91, z toho jen z Rakvic 56. Třináct zemřelo v raném dětském věku a 7 v dospělosti. Dvacet mrtvých v jednom ročníku se zdá neuvěřitelné a přitom bez tragických úmrtí.

Teprve na srazu jsme se dověděli jména těch, kterým osud nedopřál dožít se ani mateřské školy. Byli to: Mareš František, Strýčková Ludmila, Hink Ivan, Opršal František, Zlámal Jiří, Průdek Zdeněk, Nešpor Josef, Krmíček Josef, Hrdinová Marie, Cabalová Miluše, Hřibová Vlasta, Krůzová Oldřiška a Vája Ludvík. Už nemají ani svoje hrobočky, a tak je uctíváme aspoň tímto připomenutím.

V dospělosti zemřelo 7 spolužáků - Jáchymková Vlasta (při porodu), Jáchymek Zdeněk, Štefka Rostislav, Minařík Václav, Moudrý František, Maňák Rudolf ze Zaječí a Pilátová Božena z Přítluk (u dívek uvádím rodné příjmení). Každé životní zastavení má i chvíle smutné a my jsme je prožili při pokládání kytic na hřbitově. Ale i to patří k životu.

Uplynulý čas nám připomněly fotografie na nástěnné tabuli v příjemném prostředí družstevní jídelny. Byly to fotografie od prvního přijímání až po vchozené školy a z posledního výletu. Kromě toho měl každý s sebou fotografie rodinné.

Setkání prožíváte s nostalgickým rozzechvěním. Stydíte se, že mnohé spolužáky ani nemůžete poznat a smějete se vráskám a šedinám, které čas přinesl. Při posledním setkání v roce 1977 jsme se chlubilí dětmi, nyní už vnoučaty. Některé spolužáky jsme neviděli celých 35 let. Nepodařilo se nám vypátrat nikoho z Trkmance, odkud k nám i za mrazů a nepohody chodili do školy Antonín Vlach a Pastieriková Anna. Narodili se tu i Bílková Marie, Latýnová Marie a Cabalová Zdeňka. Po všech se ale slehla zem. Snad ještě žijí a snad si i vzpomenou...

Osud nás rozvál po celé republice a Janu Šebestovou ze Zaječí donesl až do daleké Austrálie.

Nekrásnější na setkání byly vzpomínky na dětství a mládí. Vždyť dnes už nás každého něco bolí, máme za sebou mnohé operace a invalidní důchody. Život nám přinesl všechno - radost, lásku i zklamání, děti, rozvody i tragedie. A tak vzpomínání bylo připomenutím tolika osudů, že jsme si je ani nestačili vypovědět.

Všem se vrátila mladost a veselí při vzpomínkách na školní léta. Ožili s námi i učitelé. Paní uč. Straková nepotřebovala toho dne žádné léky a i v 87 letech si pamatovala, kdo kde seděl a co kdy vyvedl. Pan uč. Šula málem zahodil berle a pan uč. Šinkora všichni rozveselil vzpomínáním na denní i noční anabáze tehdy mladého učitelského sboru. Paní uč. Šulcová se od děvčat dověděla, jak si z ní děvčata brala vzor, jak se podle ní oblékala a česala. Nemocného pana uč. Veselého šlo všech 40 účastníků pozdravit a povzbudit podáním ruky. Stále stejně vypadá pan uč. Hájek (příští rok mu bude 75). Asi má geny Ljuby Hermanové nebo zná nějaký elixír života, ale neprozradil nám ho. Ze setkání se omluvil pan uč. Šimoník. Určitě by při tanci poznal, že jeho tělocvik na nás dodnes nechal kladné stopy.

S dojetím jsme si přečetli vzpomínky spolužačky Božky Pilátové, která se srazu o několik měsíců nedožila. Moc se těšila na setkání a byla s námi přítomna aspoň svými vzpomínkami. Málokdo se při čtení ubránil slzám a bylo to snad nejlepší uctění její památky.

Po celou oslavu se vůbec mísilo dojetí a veselí. Začalo to už přijetím v obřadní síni, krásným programem a lidovými písněmi sboru a přivítáním starostou obce. Pak jsme společně obdivovali dobře vybudovanou rakvickou školu, sportovní halu i školní stadion. Jen jsme si povzddechli, že jsme museli vyrůstat za mnohem skromnějších poměrů. Kdoví, zda si toho dnes děti váží.

Naši dobrou náladu přijela utvrdit kapela ze Židlochovic, která nás zvala na parket až do ranních hodin. Rozcházeli jsme se s trochou úlevy, ale s velkým štěstím na duchu a s mnoha různými vzpomínkami. Na závěr uvádím jeden z pěkných zážitků. ...Stojíme před obecním úřadem a čekáme na přijetí. Tu najednou přichází idol našeho dětství - učitel Šinkora. Býval to bouřlivák a nyní se k nám nejistým krokem blíží prošeďivělý 68 letý muž. Ihned stavíme slavnostní špalír. Já předstupuji a říkám: "Rytíři Šinkoro, ročník 1943 Vás srdečně vítá v kraji Vašeho mládí a rytířských činů." A rytíř Šinkora krácel špalírem svých bývalých žáků a plakal a plakal...

I všechno krásné má svůj konec. Skončilo setkání, ale ve vzduchu zůstala nezodpovězena jedna otázka - uvidíme se ještě někdy?

Rost'a Obhlídal

O slovo se hlásí mateřská škola

Tak, jako probíhají změny v celé společnosti, mění se i způsob práce v mateř. školách. V první řadě se upustilo od pevného režimu a začíná se uplatňovat tzv. volný režim. V praxi to znamená, že zatím, co dříve si děti přes den v MŠ po určitou dobu hrály, poté cvičily, pak následovaly půlhodinové vyučovací bloky zaměřené na výchovu: tělesnou, rozumovou pracovní, výtvarnou, hudební, literární, na matematické představy apod., pak chodily děti na vycházky a i odpolední činnosti měly pevný řád, nyní ve volném režimu je výchovný systém naprosto odlišný. Především se děti nedělí do tříd podle věku. Tak mohou být ve třídě spolu např. sourozenci, kamarádi, děti se stejným zájmem. Činnost, kterou učitelka s dětmi koná, má vycházet čistě ze zájmu dětí. Dítě se nesmí do ničeho nutit. Ne vždy je změna v systému výchovy k lepšímu. Jsou děti, které nemají zájem a snahu se něčemu naučit nebo si s něčím pohrát. Takové děti se potom nudí, běhají bez cíle a kazí hru ostatním. Když to srovnám dnes, s odstupem času, tak přece jen si děti dřív odnášely z mateřské školy více poznatků. Dnes je MŠ spíše sociální než výchovnou institucí. Přesto má svůj význam, neboť dítě předškolního věku potřebuje navazovat sociální kontakt se svými vrstevníky, potřebuje si najít kamaráda, zvykat si na odloučení od matky. Při hře si dítě nejvíce rozvíjí řeč a získává nové poznatky.

Další velkou změnou je způsob financování školství. Mateřská škola dostává přiděleny finanční prostředky podle počtu zapsaných dětí. Ovšem tyto finanční prostředky dostáváme pouze na děti zaměstnaných matek. Na děti nezaměstnaných matek dostáváme pouze polovinu dotace. Dá se tedy říct, že se počítají dvě tyto děti za jedno dítě zaměstnané matky.

Z takto přidělených dotací jsou vypláceny mzdy učitelkám, uklízečce a část je určena na učební pomůcky. Vzhledem k tomu, že naše mateřská škola nesplňuje požadavek zapsaných 24 dětí na třídu (zaměstnaných matek), nedostává se nám fin. prostředků na pokrytí mezd. Tento nepříjemný problém bylo nutné řešit snížením pracovních úvazků učitelek. Za podobných podmínek se ovšem stává, že nejlepší učitelky odcházejí. To postihlo i nás.

Paní učitelka Ludmila Foldynová se rozhodla řešit situaci odchodem ze školství. Využila svých jazykových schopností a našla si práci v jiném oboru. My tím postrádáme jednu dobrou učitelku, kterou měly děti rády. Paní učitelka mimo to, že měla velmi hezký vztah k dětem a dobře si plnila své povinnosti, učila navíc 3 roky na mateřské škole základy němčiny s velmi dobrými výsledky. Patří jí právem za její práci poděkování. Výslovně na tomto místě naději, že až se zlepší situace, pak se k nám vrátí. Zatím jí přejeme mnoho úspěchů.

Změnu stavu můžeme očekávat poté, co se zvýší počet zapsaných dětí, což je záležitost dlouhodobá. Jen pro ilustraci: V roce 1990 se v Rakvicích narodilo pouze 14 dětí, což je nejnižší počet za několik desítek let zpět, a z toho se ještě 3 děti odstěhovaly. Pro srovnání - v roce 1985 se narodilo 35 dětí. Vzhledem k tomu, že se v nejbližších dnech očekává odsouhlasení návrhu na placení pobytu dětí v MŠ (parlament by to měl projednat do konce června), počítáme, že v důsledku toho klesne počet docházejících dětí, protože mnoho rodičů si nebude moci dovolit platit poplatky např. za 2 děti.

Nyní ještě k financování ostatních nákladů.

Výdaje na provoz mateřské školy a DKP hradí obecní úřad. Spolupráci s obecním úřadem chválím. Všechno nám vychází vstříc při řešení různých záležitostí, přestože dle slov starosty pana Zacha se rovněž potýkají s nedostatkem financí.

Toto jsou naše hlavní problémy. Přes nesnadnou práci se snažíme pobyt dětem zpestřit. Dopřáváme jim kulturní akce - zájezd do divadla, pozvání kouzelníka, zájezd do ZOO parku. Děti 5 - 6 let absolvovaly předplavecký výcvik (paní učitelky Klímová Sv. a Vachálková V.). Děti s vadnou výslovností měly možnost chodit na logopedickou nápravu (Mikulíčová J.).

Do budoucna zůstává našim přáním pořídit dětem hračky do tříd i na zahradu.

Občas od někoho dostaneme peníze. Např., když se rušil účet ČSŽ (4 000 Kč) a účet SRPŠ při mateřské škole (3 000 Kč), byla z těchto prostředků zakoupena barevná televize. Od SČSP nám paní Veverková darovala 1 032 Kč a za to byly zakoupeny videokazety.

Od firmy Mikro jsme dostali hračky na Mikuláše pro každé dítě. Majitelé firmy Oldřich Krůza a Radek Průdek se dokonce dětem předvedli jako čert a Mikuláš. Těmto všem našim příznivcům velmi děkujeme.

Zároveň se obrácíme na podnikatele v Rakvicích s prosbou o sponzorskou částku. Pomůže nám v naší situaci jakákoliv položka i třeba 500 Kč. Konec konců je to pro děti a podnikatel si sponzorskou částku může odečíst z daní.

Jako protihodnotu nabízíme možnost umístění reklamy, případně možnost v našich prostorách občas vystavovat své výrobky. Darovanou částku vyúčtujeme tak, aby měl náš sponzor peněžní doklady.

Chtěli bychom pořídit dětem na zahradu hračky s houpačkou v hodnotě 6 000 Kč a doplnit ostatní hračky. Věříme, že se najde někdo, kdo bude na naši výzvu reagovat.

Na závěr pro ty, kteří dočetli výše uvedené a ne příliš optimistické řádky až do konce, jedna perlička ze života:

Malý Mirek po přečtení pohádky "Diamantová sekera" reaguje s povzdechem: "Paní učitelko, já bych chtěl mít taky takovou sekeru" a Míša pohotově: "Paní učitelko, náš tatka říkal, že má takovou sekeru v hospodě a mamka mu za to nadávala."

Ředitelka MŠ: Jana Mikulíčová

RAKVICKÉ OSOBNOSTI

Když jsem začínal psát o rakvických osobnostech, vycházel jsem z toho, že budu líčit osudy osobností, jejichž věhlas přerostl rámec obce. Jak postupně naplňuji tento záměr, ukazuje se, že by bylo nespravedlivé vynechat nebo nepopsat osudy a práci dalších rakvičanů, kteří spolu tvořili dějiny Rakvic, i když jejich věhlas a práce neměly uvedený rozměr a přesto po nich zůstala díla, která slouží občanům ještě dnes a budou sloužit i dalším generacím.

Bylo by nevděčné nevzpomenout např. některé starosty, kteří budovali v začátku první republiky naši obec. Tím, že vytvořili nebo dali podnět k výstavbě obce, vystoupili z řady průměrnosti a zaslouží si pozornost. V těchto státech si neklademe za cíl postupovat chronologicky, ani podle důležitosti. Chceme jen zaznamenat ty, kteří se o Rakvice zasloužili. Je třeba i v té souvislosti připomenout i podmiňky politické a ekonomické, za nichž pracovali.

Začneme třeba starostou Františkem Kamenským z domu č. 109. Narodil se v roce 1884. Když dospěl, pomáhal v hospodářství svého otce. Musel si odbýt 3 letou voj. službu, kterou odsloužil u dragounského pluku na Welsu v Horním Rakousku a pak v Hodoníně, kde byli dragouni přemístěni. Po návratu z vojny v r. 1902 začal hospodařit na majetku svého otce a oženil se. Když v r. 1914 vypukla I. světová válka, narukoval na bojiště v Itálii. Pluk, u něhož sloužil, byl v roce 1916 přemístěn na ruskou frontu. Jeho útvar v tomto roce přešel dobrovolně do ruského zajetí. Pracoval v zajateckých táborech až do roku 1917. V tomto roce se začaly tvořit naše legie. Přihlásil se do legie, tvořící se ve městě Bobruisk, a to k dělostřeleckému pluku Jana Žižky z Trocnova. Baterii, v níž bylo zařazen, tehdy velel pozdější generál Příkryl. V tomto útvaru František Kamenský bojoval až do konce války. Když se legionáři rozhodli k návratu domů, prodělal celou známou anabázi podél sibiřské magistrály až do Vladivostoku. Osudy této anabáze popisuje spisovatel Rudolf Medek ve svých dílech. Ve Vladivostoku se jich ujali Japonci, kteří legionáře po dodatečném vybavení nalodili na loň SATUNA MARU, aby je dopravili do Evropy. První zastávka byla v Singapuru a pak s postupnými přestávkami propluli Indickým oceánem kolem obou Indií, Rudým mořem, Suezským průplavem, Středozemním mořem a Adriatickým moře. Byli vyloděni v Terstu. Odtud se 20. února 1920 vrátil dragounský kaprál František Kamenský, ruský legionář, do Rakvic. Jediné, co si přivezl, byly knihy, ze Singapuru plnicí pera, z přístavů, kde kotvili, různé drobné předměty, které jemu a rodině měly připomínat tuto dlouhou cestu.

Když se vrátil spolu s dalšími legionáři z ruských legií, ujal se svého hospodářství, aby je vybudoval jako dobře prosperující. Spojil se se svým bratrem Janem v jakémsi tichém společenství a začali kupovat moderní zemědělskou mechanizaci, která jim měla usnadnit obhospodařování polí při minimální potřebě prac. sil. Uplynulo 8 let, než se jim podařilo dosáhnout nezbytné úrovně mechanizace a výroby. Také se stejným úsilím vybuďovali moderní živočišnou výrobu. V roce 1927, kdy se konaly volby do obecního zastupitelstva, nacházíme Františka Kamenského na kandidátce agrární strany. Byl zvolen a stal se členem obecní rady. Starostou byl tehdy zvolen za lidovou stranu František Suchyňa č. 255.

V dalších obecních volbách, které se konaly v září 1931, byl již František Kamenský zvolen starostou obce. Jako starosta dostal do vínku nelehké úkoly. Za prvé bylo potřeba dostavět měšťanskou školu, dokončit opravu kostela a fary. Obec se se stavbou školy dostala do složité situace. K prostředkům ve výši 320 000 Kč, které obec měla, potřebovala získat ještě půjčku ve výši 700 000 Kč. Tu obci přislíbily záložny. Část záložen půjčky odřekla.

Abyste dostala nezbytné prostředky na dostavbu školy, museli se starosta, radní a další bohatší členové zastupitelstva zaručit směnkami, že uhradí dluh, každý do výše 100 000 Kč. Jen tak mohli získat potřebný úvěr na dostavbu školy od Královopolské záložny v Brně a Rolnické záložny v Hustopečích, kde byl Fr. Kamenský funkcionářem. Tato obětavost umožnila, že škola byla dostavěna a 4. září 1932 slavnostně otevřena.

V září téhož roku byla předána i opravená fara a kostel. Nutno zdůraznit, že na těchto dvou opravách měl podíl zejména konkurenční výbor, který na opravy těchto objektů vybíral tak zvané kostelní přirážky. Všechny tyto akce byly prováděny v době, která byla již poznamenána celosvětovou hospodářskou krizí. Tato krize postihla téměř všechna odvětví, ale především zemědělství. Nezaměstnanost rostla. Nezaměstnaným byly obci dávány poukázky v ceně 10 Kč, z něj si mohli nezaměstnaní koupit v obchodě, který jim byl určen, potraviny. V roce 1932 bylo v Rakvicích bez práce 30 rodin a v dalším roce jich bylo 90.

A poněvadž neštěstí nechodí samo, tato léta byla provázena suchem a neúrodou. V roce 1932 se vyskytlo tolik hrabošů, že zejména v rovinách, na trkmanských i jiných tratích, sežrali všechno obilí a dokonce se pustili i do hroznů. Krize a neúroda vrcholila v roce 1934. Rolníci nemohli prodávat obilí. O něj prakticky nebyl zájem. Proto stát přistoupil k zavedení obilního monopolu, jehož cílem bylo zajistit regulaci obilního trhu a umožnění vyloučení spekulací s cenami obilí.

Rolníci v Rakvicích obhospodařovali tehdy 6 073 měřic, tj. asi 1215 ha, a jejich dluhy činily více než 6,5 mil. korun. Obec sama měla 150 ha a dluhů 1,5 mil. korun. Za této situace byla úloha starosty nezaviděná. Obec chtěla zaměstnávat nezaměstnané, zavedla veřejné práce. Na podzim roku 1934 bylo započato s budováním pevné cesty přes Jezera k Trokvízům. Práci dělali občané, kteří pobírali chleбенky. Této cestě se říká Hladová. Byla dokončena v roce 1935.

Přes tuto hospodářskou situaci neustala obec v budování. Na všech usedlostech byla převážně vybudována kamenná hnojiště, takže již ze dvorů nevytékala do járků, který vedl Rakvicemi, močůvka. Zmizely poslední dochové střechy a malá okna, zmizely rozbité ploty a zahrádky. To vše bylo zásluhou starosty Fr. Kamenského a obecní rady. Svépomocné akce byly nutným krokem jak vybědnout z krize. Starosta Kamenský hledal i další cesty jak zlepšit finanční situaci obce. V únoru 1935 znovu pronajal honitbu knížeti Lechtenštejnovi (luka a les) za 5 000 Kč ročně. Lepší se hospodářská situace umožnila přestavět hasičské skladiště a přilehlou obecní kancelář, která byla přestavěna formou veřejné práce. Na ní mohli pracovat a vydělávat si nezaměstnaní.

Bylo výrazně použito svépomocných prací ostatních občanů. Obec při těchto pracech využila i dalších občanů, kteří byli obci dlužní. Mohli si své dluhy odpracovat. Stálá osvětová práce vedla k tomu, že došlo k rozvoji práce Sokola. Vedle sportovní činnosti se hrálo v Sokole divadlo, pořádaly se zábavy, ale i přednáškové činnosti. A co bylo důležité, zvýšil se zájem o četbu. I politická činnost v obci, zejména u mládeže vedla ke zkulturnění života mezi ní. Vymizely bitky při zábavách, které do té doby patřily k nezbytnému rituálu každé zábavy.

Je nutno říci, že se nepodařilo vymýtit žebrotu, podomní obchod a krádeže. To však bylo způsobeno povětšinou cizími občany, ne jen Rakvičany. Je třeba se zmínit, že v roce 1935 byly uskutečněny velké slavnosti hasičského sboru v Rakvicích, který oslavil 50 leté trvání. Byly provedeny volby do Národního shromáždění. Ne nevýznamnou událostí byla skutečnost, že na věž kostela byly dány úplně nové věžní hodiny, dodané firmou Moravus z Brna za 8 800 Kč. Přípravné práce stály obec 2 000 Kč.

Za starostování Františka Kamenského došlo k jedné z nejúspěšnějších katastrof v Rakvicích na řece Dyji, k utopení dětí při školním výletu na Pálavu. Tato událost byla mnohokrát popsána.

Tyto události zapadaly do doby, kdy už delší dobu žila Evropa ve stínu nástupu fašismu a nebezpečí vzniku druhé světové války.

I když hospodářský i kulturní život probíhal bez větších výkyvů, bylo cítit tíseň a strach z toho, co bude dál. V roce 1937 proběhly v Rakvicích oslavy 20. výročí bitvy u Zborova a pak 14. září 1937 zemřel první prezident ČSR T. G. Masaryk. Dny žalu prožívaly i Rakvice. Nebezpečí, že dojde k válce nebo okupaci našich zemí, ukládalo zabezpečovat na všech stupních obranu státu. Všechny spolky, organizace a instituce, hasičstvo, Sokol, škola - pod vedením obce se připravovaly na válku. Tu se opět výrazně uplatnil voják - legionář starosta František Kamenský.

Za této situace byly i volby do obecního zastupitelstva odloženy.

V roce 1938 skončil František Kamenský svoji starostenskou činnost. V tomtéž roce pak předal hospodaření svému synu, ale neodešel na výminku. Rozhodl se stát jakýmsi domkářem, měl své kravky a s nimi obdělával ještě pár polí. Teprve smrt jeho ženy ho přiměla dožít zbytek svého života v klidu. Jeho bohatý život se uzavřel v roce 1965.

JUDr. H. Režný

Nový ředitel základní školy

Ředitelem Školského úřadu v Břeclavi byl na červen 1993 vyhlášen konkurz na místo ředitele naší základní školy. Podle vyhlášky 187 ministerstva školství byla sestavena konkurenční komise ze zástupců těchto institucí.

Školský úřad
Okresní školská komise
Odborník ze školství ředitel ZŠ Hustopeče
za ZŠ Rakvice
za obec Rakvice

Mgr. Baková
Dr. Balajka
p. Patloka
p. Suchánková
ing. Veselý

Do konkurzu se přihlásili tito kandidáti:

p. Trokan	Ladná (před konkurzem odstoupil)
Paedr. Kameník	Rakvice
Mgr. Vysloužil	Rakvice

Před konkurzním řízením museli uchazeči předložit výhledovou koncepci ZŠ Rakvice. Konkurz proběhl dne 14. 6. 1993 na Školském úřadu v Břeclavi. Kandidáti na místo ředitele prošli psychologickými testy a pohovorem s psycholožkou, testy ze znalostí školské problematiky a individuálním pohovorem s konkurzní komisí. Po ukončeném konkurzním řízení hlasovala komise o kandidátech takto:

Všech pět členů komise dalo na první místo pana Mgr. Vysloužila.

Na základě výsledku konkurzu byl dne 18. června 1993 ředitelem Školského úřadu p. Kučerou, jmenován k 1. 8. 1993 do funkce ředitele ZŠ v Rakvicích Mgr. Vysloužil.

za konkurzní komisi: p. Suchánková
ing. Veselý

Čekání na minulost

Každá demokratická tiskovina zveřejní široké spektrum názorů novinářů, dopisovatelů i občanů. Na konci rubriky např. dopisy čtenářů je douška: Názory v této rubrice nemusí nutně vyjadřovat názor redakce. Stejně je to s naším zpravodajem. Každý si zde najde něco, s čím souhlasí a s čím nesouhlasí. Autor příspěvku však musí počítat s tím, že s jeho názorem bude polemizováno. Využiji svého práva a jako občan se vyjádřím k několika myšlenkám článku p. Mikuličové "O slovo se hlásí mateřská školka".

V první části svého příspěvku hovoří paní ředitelka o změnách ve výchovném procesu. Zde je podle mne systém špatný, direktivní a děti omezující, nahrazován systémem "volným" pro děti jistě přirozenějším. Pro mne jako rodiče bude jistě přijatelnější, když dítě nebude umět v pěti letech počítat do desíti a nebude vědět, kdo byl Lenin. Ale bude zdravé, hravé a nebude trpět depresemi z toho, že "Frantík ví, kdy byla VŘSR a já ne".

Financování MŠ a tím i mzdy jsou samozřejmě závislé na počtu dětí ve školce. Samozřejmě je podle mě i to, za dítě zaměstnané matky dostává školka od státu plnou dotaci a za nezaměstnané nebo v domácnosti polovinu. Je to pouze otázka výše příspěvku na sociální pojištění toho kterého rodiče. Dotace na počet dětí ve školce jistě ovlivní i počet pracovníků v mateřských školkách.

Že snížením počtu pracovníků mateřské školy pomohla řešit svým odchodem paní učitelka Földynová, je pro školku a hlavně pro děti opravdu škoda. Víím, jak se starala o děti v době, kdy ji navštěvoval můj syn. Tím, že ze školky odešla, vyřešila víc než se na první pohled zdá. V poděkování za práci mi tedy chybí poděkování za to, že odešla sama. Jinak by možná musel odejít někdo jiný.

V příspěvku paní ředitelkou jsou i fakta, která mne potěšila. Vždy je dobře, když na činnost spojenou s dětmi není zapomenuto jak na finance, tak na radost dětí. Viz firma Mikro. Přesto, ať se na mě majitelé této firmy nezlobí. Mě víc potěšily finanční částky, které školka obdržela od Českého svazu žen a od SČSP. Lépe investované peníze od těchto institucí si nedovedu představit. Jen mě ve výčtu dárců chybí jedna zkratka, za kterou se ukrývá majetek několika desítek miliard korun.

V jedné z vět článku p. ředitelky je myšlenka "až se situace zlepší". Situace se sama nezlepší. Nelepší se nadáváním na vládu, nadáváním na představitele státní ani místní správy. A rozhodně se nezlepší tím, že někteří budou "čekat na minulost". Ta se už nevrátí.

P. Suchánek

Ohlédnutí za činností ...

Jmenuji se Jana Průdková a chodím již osmým rokem do zpěvu v základní umělecké škole v Rakvicích. Do školy jsem začala chodit ve třetí třídě, ale tehdy jsem ještě nevěděla, že to vydržím tak dlouho. Zpívat mě baví a díky zpěvu jsem se dostala do různých koutů naší republiky a dvakrát do zahraničí.

Během 15 let existence základní umělecké školy do ní chodilo asi 250 dětí různého věku a 39 z nich hrálo na akordeon. Sbor Zpěvanky a v pozdější době i mladší děti, kterým se říkalo Skřivánci, absolvovaly asi 191 vystoupení. Dvakrát byly v zahraničí, a to v roce 1986 v Bulharsku a v roce 1992 v Rakousku. Letos pořádáme již osmé pěvecké soustředění, které se koná tentokrát v Nekoři. Na letošní rok 1993 v prosinci připravujeme jubilejní koncert k 15. výročí založení základní umělecké školy. Chtěli bychom na něj pozvat všechny, kteří za těch 15 let chodili do zpěvu. Také bychom rádi pozvali některé známé herce a zpěváky z Prahy a Brna.

Místní knihovna oznamuje občanům, že činnost knihovny bude rozšířena o občasnou výstavu výtvarných prací v instalované výstavní prostoře. O jednotlivých akcích bude veřejnost informována. V současné době se připravuje **instalace obrazů p. Otáhalu z Kobylí.**

ved. knihovny I. Vindišová

HODOVÁ PŘEDPOVĚĎ

"Na hody se dycky těším, to ano, ale řeknu vám, že sem se těšival daleko víc," povídají strejci Kůřil. "Hlavně sem dycky musel byt u toho, když se jelo pro máju, když se rapantovala, strůhala a stavijala. Každěj rok sem si bral dovolenú na celej týdeň, doma se mnú nebyla klúdná řeč, moja žena klela, kde chodila, že je mě tam houby třeba, že kazím kluka, protože su denně naslopanej, že stárci si poradijú, ale na mě nic neplatilo. Byl sem v hodovej agónii. Když sem ten osudnej rok vycházel ráno z domu, stála moja žena ve dveřách ze strašným výrazem v hubě, pokřičovala se tak zeširoka, že ju musel Pan Bůh určitě vidět a tajemným prorockým hlasem prohlásila, že esli se neco stane a ona že to tušení má, abych se doma už neukazoval.

A tak to ráno nasedli na vůz, práskli do koní a vyjeli směrem k lesu. Hajnej měl dobrou náladu, my samozřejmě taky, stromy sme porazili pěkně rovný, osekali haluze a přivázali ich lanama na roztaženej vůz, do vědra vína, který leželo pod sedliskem sme narazili pípu a vydali se na zpáteční cestu. Enom sme vyjeli z lesa, začali stárci zpívat a z vědra notně ubývalo. Stárci leželi na kládách rozházení barjak. Nekeří seděli rozkročmo, nekeří měli nohy z boku, zpívali a popíjali. My, starší sme seděli ve předu na sedlisku a popíjali sme taky. Jakub Hůžva pomali pošlahoval svojích hnědáků, Janek Látal čepoval a já sem byl coby dozor. Jak sme si pěkně z vesela jeli, tu náhle se zadní kolo vozu zvedlo jak dyby sme najeli na tihlu a hned nato se ozval výkřik - STOJTE! -, ale koně našup nezastavíš. V tu chvíli ve mě hrklo, jak ve starých pendlovkách a moja žena stála přede mnú v životní velikosti a významně hrozila prstem. Polil mě studenej pot a zlí tušení naplnilo moju hrud'. Za vozem na silnici ležel mladej Hruška, přes prsa mu vedla stopa po železným ráfu našeho zadního kola, z ušních dírek mu vytíkaly dva krvavý pramínky, oči měl vyvalený a těžko dýchal. Každýmu bylo jasné, že je zle. Taková váha přece musí zanechat následky dyby jak bylo. "Nehýbejte s ním", volal Janek Látal, "može mět porúchanú páteř". Já sem si myslel, že ten kluk do večera nemože vydržet a brada se mně roztřepala. Šofér, kterýho sme na okresní silnici zastavili, ochotně mladýho Hrušku do nemocnice odvezl a my sme jeli dál. Mladí vystřízlivěli a šli pěkně a vozem jak zmohlí slepice.

Dyž sme dojeli na místo, moc řeči nikdo nenačlal. Klady sme složily, ostrůhali a jeden za druhým se vytrácel jak zloděj z místa činu. Dom sem it nechcel, tož sem začal přemlúvat Jakuba Hůžvu, aby sme šli ochutnat ten jeho speciálně na hody nachystanej Tramín, ale ten se vykrocoval do tej doby, než sem mu vysvětlil, že stejně bude smutek, že stejně hody nebudú a co když nás zavřú, přece si to nenechá vypít nějakým ničemú, tak šel.

Seděli sme, my starší ve sklípku, popíjali voňavý vínečko, kerý se vůbec k tej atmosféře nehodilo a smutně čekali, kdy pro nás dondú policajti. Jak z demizóna ubývalo hodovýho zázraku, tak rychle se blížila půlnoc a tu se místo policajtů ve dveřách objevil mladej Hruška: Chvilu tam stál a my sme na něho zírali jak na přízrak, mysleli sme, že s tej slopačky máme vidění, ale jak si na něho mákli, tož sme uvěřili. "Co blbnete," povídá mladej Hruška nechápavě. "Mě nic není. Všecko v nemocnici proklepali, na rengen mě dali a poslali dom. Prej schopnej bez vady a tak su tady."

Osazenstvo sklepa tenkrát propuklo v jáсот. Pleskali sme se po zádech, chechtali se křičeli - A hody budú a hody budú! - když tu Jakub Hůžva zakňučel jak postřelenej pes. - Tož ták, hody budú, to se vám líbí, už se vydíte, jak se pod májú vypačujete z vašim vínečkem, ale co budu pit já? Moje jediný a nejlepší ste mně vychlámali vy darmo jedi a co já včil dám hostom? Há? - Když potom Janek Látal prohlásil, že je ochotnej věnovat kamarádovi deset litrů po dvaceti korunách, vyleteli sme jak hasiči, dyž zahúká siréna aj s mladým Hruškú. Ani teho nešetřil a tak se dušoval, že dyž to s klukem dobře dopadne, aj na modlení dá.

Hody dopadly dobře, mája byla rovná a vysoká, ale od tej doby už pro ňu nejezdím. Mám už trochu strach, aby tá moja žena ve zlosti neco špatnýho nepřivolala a tak rači to zlý a špatný nebudu budit a nechám to spat.

Z a p a s e

V letech, kdy naše louky voněly senem, kdy družstvo zemědělce vzalo pod svou "ochranu", pracovala skupina chlapů z Rakvic na "Hrubých lúkách". Hrabačkami, do kterých byly zapřaženy koně se seno zhrabovalo do posádů a pak se kupkovalo. Jak bylo domluveno, ke svačině se všichni sešli do jednoho místa a každý se s chutí pustil do jídla. Bylo krásné, slunečné svěží ráno, svačina znásobila všem chuť do života, když tu z nenadání ze svého místa vyskočil Jenda Lukeš, Sokol celou duší, tělo vypracované nejen cvičením, ale také tvrdou prací, který na kruzích udělal rozpor kdy se mu zachtělo, na hrazdě veletoč, jak si kdo přál, vyzývavým hlasem povídá. "Sakra, chlapi, dejme se za pase. Hergot, kdo se mně postaví, temu slibuju, že s ním bude zle." Pacal se postavil. V očích se mu zajiskřilo, utřel si zamaštěnou bradu a bez jediného slova odhodil za sebe košilu. Chvilí stáli proti sobě obnaženi do půl těla, rozkročení, studoval jeden druhého. Boj začal. Točili se, přechytávali, až se Jenda Lukeš dostal Pacalovi k tělu. Objal ho okolo pasu a i když byl Pacal o hlavu větší, udeřil s ním o zem, jenom prach vyletěl. Dobojovalo. Pacal se oprášil, podali si ruce a zase zasedli svoje místo v trávě.

Zaujati bojem ani si nevšimli, že dojíždí k nim na kole předseda družstva. Slezl z kola a začal se vyptávat na práci, ale místo odpovědi vyletěla výzva jak šlehnutí bičem. "Pod' za pase a nemudruj. Ukaž jaků máš silu, když si ten předseda a chceš porůčat."

Předseda František Režný byl člověk v nejlepších letech, sporý vytužený, nezaváhal. Během chvilky ležel na hromádce kabát ik košile. Přiskočili k sobě jako dva kohouti a začal kolotoč.

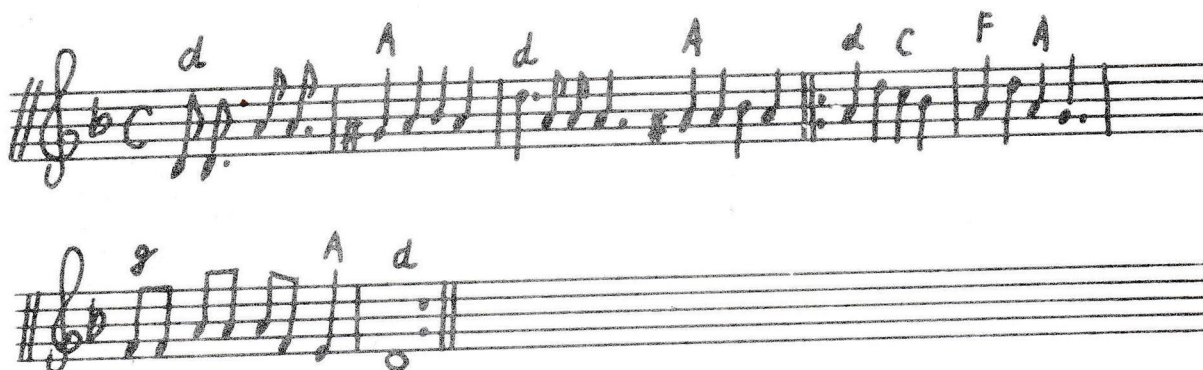
Hekali, funěli, prach se zvedal, trsy trávy létaly na všechny strany, až se zase podařilo Jendovi dostat se k jeho pasu. Nadzvedl ho a milej předseda se válel v trávě, ale snad se jí jen dotkl, hned zase stál na nohách. Nevzdával se, ovšem za chvíli zamrskal nožkama ve vzduchu po druhé a bylo dobojováno. Podali si ruce a chystali se pokračovat v práci, když tu nesměle vystoupil Jožka Blažek a povídá, že by to také rád zkusil. "Tož pod', šak to doženem. Sáákra, já vás zvládnú všeckých jak tady ste," povídá furiantsky Jenda Lukeš a už stál připravený k boji. Jožka Blažek se bez nějaké taktiky pomalu a klidně přibližoval ke svému soupeři. Neobíhal, netancoval, jak se to dělává, šel přímo, jíst si sám sebou.

Ani Jenda Lukeš nebyl z těch, kteří ustupují, stál a čekal na protivníka a vůbec netušil, jak rychle bude ukončen tento zápas. Jožka Blažek si ho přitahal k sobě, objal kolem pasu, zvedl do výše ramen, ve vzduchu ho položil a pomalu jako kus dřeva jej přitlačil k zemi. Chlapi byli jak u vidění. To byla síla, až v žilách tuhla krev. Jak kdyby byl ze železa. Jenda Lukeš se postavil a povídá. "Ty, Jožko, herdek, ty máš ale silu, je vidět, že cvičíš. Ale neboj se, zejtra si to rozdáme znova. To né, to já si líbit nenechám, já se na tebe musím připravit." Jožka Blažek pomalu odcházel ke svým koním, které měl rád, kteří ho poslouchali na slovo, jistě se mnohokrát přesvědčili o síle a dobrosrdečnosti tohoto klidného, pracovitého člověka.

Zdeněk Pohl

Idú mračna od Břeclavi

Slova a hudba: Zdeněk Pohl

Idú mračna od Břeclavi,
myje deštík naše hlavy.
Naše hlavy nepokojný,
myje, ale nenapraví.

Ej, vy koně, koně vraný,
co se má stát, to je daný.
Odvážnému karta padá,
nepokojná chasa mladá.

Požej, gazdo, koně požeň,
kamaráde vína podej.
Ujedeme mračnám černým
ostaneme sobě věrní.

VZPOMÍNKA

26. května uplynulo 57 let od tragické události na řece Dyji, kde utonulo 31 dětí. Nezapomínejme a nepřehlédněme jejich hroby. Lidé z jiných krajů navštěvují hřbitov, aby postáli u těch hrobečků. Už ubývá pozůstalých, kteří pečují o úpravu. Zůstali jen sourozenci, kteří hroby udržují. Z rodičů žijí jen 88 letá maminka Ladika Krúze, 92 letý tatínek Libušky Suchyňové a 95 letá maminka Růženky Švástové.

D.M.

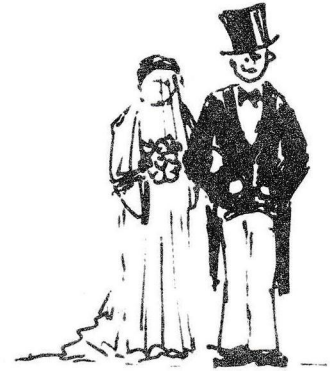
F. Z.

Společenská kronika

Sňatek uzavřeli:

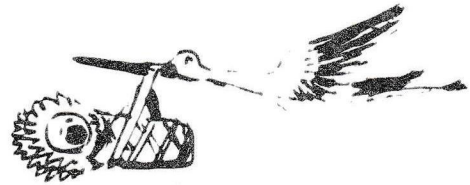
Jan Vaškovič	- Veronika Krausová	(Zaječí)
Josef Čech	- Jana Mrkvicová	(Rakvice)
Drahomír Zajíc	- Zdenka Čögrová	(Zaječí)
Ing. Jan Vrba	- Radmila Průdková	(Hustopeče)
Tomáš Pikna	- Marcela Pálková	(Sereď - Zaječí)
Igor Damborský	- Helena Pavlová	(Zaječí)

Za lásku srdce vděčné je.

Narozené děti:

Nečas Vojtěch	č.p. 112
Průdková Nikola	34
Petrásek Michal	84
Suský Tomáš	

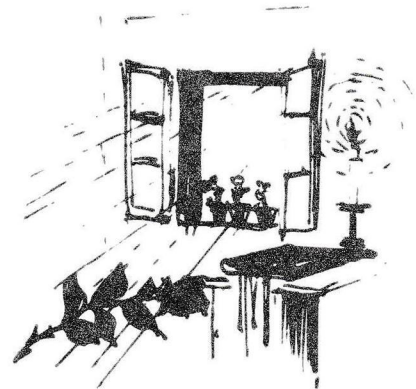

Přejeme občanům radostné dětství,
krásné mládí a šťastný celý život.

Zemřeli:

Hirluksch Antonín	ve věku 75 let
Fintajslová Marie	95 let
Gottwald Jan	83 let
Rejentík Antonín	69 let

... a stromy jim dále šumí nad hlavou.

RAKVICKÁ HO

Na sokolským dvoře
stavíjú máju.
Každýmu kdo pomože,
tuplák piva dajú.

Žebře a podpěry,
po boku lana.
Nic není věčšího,
jak rakvická mája.

Tá rakvická mája
vysoká je.
Zelená se vršek
do celého kraje.

Průvod ide dědinu
okolo kostela.
Stárci, stárky se sklepníkem,
muzika vyhrává.

Na rakvické hody
veselo bývá.
Ten kdo nechce platit,
přez zídku se dává.

Podejte mně chlapci
stárkovskou sklenicu.
Šak já se pomodlím
za rakvickou chasu.

Na rakvických hodech
veselo mají.
Tomu kdo zaplatí
vína napít dajú.

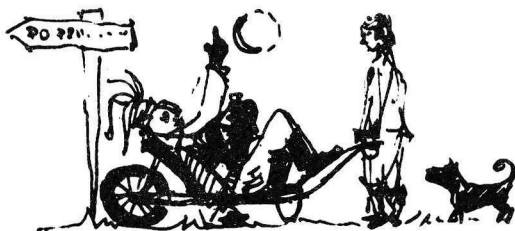
OVÁ PŘEDĚLA

U zdi leží stárek
má zlomený kosárek.
Zalamuje rukama
má prej neco s nohama.

Muzika hraje
vínečko zraje.
Pod májů si zatancujem
a půjdeme si na ně.

Tři dni sem hodoval
dvě noci nespal.
Eště sem po hubě
od stárka dostal.

Před Besedů járek
a v něm leží stárek.
Nohy má křížem
trápí ho žízeň.

V rakvických sklepech
veselo bývá.
Kdo právě nepije
ten o víně zpívá.

Peníze, děvčicu
všecko sem ztratil.
Za rok zas hody sú
tak co bych se trápil.

